

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ****ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ**

«Κύρωση της από 17.3.2022 Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς - Έργο VIII, Παράρτημα 12 της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας - Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αφορά, ιδίως, σύμβαση μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου. Όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, το νομοσχέδιο διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Μέρη και αποτελείται από πενήντα (50) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Με τις διατάξεις του Μέρους Α' (άρθρο πρώτο) φέρεται προς κύρωση η από 17.3.2022 Επιμέρους Σύμβαση Δωρεάς για το Έργο VIII (Παράρτημα 12) της από 6.9.2018 κύριας Σύμβασης Δωρεάς (κυρωθείσης διά του ν. 4564/2018) μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου, για την ενίσχυση και την αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας, καθώς και τα συνημμένα σε αυτήν Παραρτήματα (Παράρτημα 3, υπό τον τίτλο «Διάγραμμα Γενικής Οργάνωσης», και Παράρτημα 4, υπό τον τίτλο «Τοπογραφικό [Οικοπέδου]») τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Επιμέρους Σύμβασης.

Αντικείμενο της φερόμενης προς κύρωση Επιμέρους Σύμβασης είναι ο

2

σχεδιασμός, η κατασκευή και ο εξοπλισμός (ιατροτεχνολογικός και ξενοδοχειακός) του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Γ.Ν.Σ.ΙΣΝ), στο πλαίσιο της δωρεάς του Ίδρύματος Σταύρος Νιάρχος «Πρωτοβουλία για την ενίσχυση και αναβάθμιση της Υγείας στην Ελλάδα» για την υποστήριξη της αναβάθμισης του ελληνικού τομέα υγείας. Μεταξύ άλλων, συμφωνείται ότι η πραγματοποίηση των έργων στο Γ.Ν.Σ.ΙΣΝ «θα χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από το Ίδρυμα [«Κοινοφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος»] κατά την ανέλεγκτη κρίση του μέσω του Φορέα Υλοποίησης (Πρωτοβουλία για την Υγεία Μ.Α.Ε.)» του Έργου VIII (άρθρο 2.1. της Σύμβασης). Τίθενται, εξ άλλου, τα τεχνικά δεδομένα του έργου όπως και οι όροι για την πραγματοποίηση της δωρεάς του Έργου VIII, η δαπάνη ολοκλήρωσης του οποίου υπολογίζεται μέχρι του ποσού των ογδόντα επτά εκατομμυρίων εξακοσίων χιλιάδων (87.600.000) ευρώ. Το ποσό αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 περ. ιστ' του ν. 2859/2000, απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α. Επίσης, καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα για την πραγματοποίηση του Έργου VIII, και εισάγονται ρυθμίσεις για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της δωρεάς του Έργου VIII, το οποίο θα φέρει εις το διηνεκές ονομασία που θα περιέχει το όνομα «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και θα αναφέρεται σε αυτό ως στον δωρητή.

Το Μέρος Β' του νομοσχεδίου (άρθρα δεύτερο έως τεσσαρακοστό τρίτο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας», αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια (Α', Β', Γ', και Δ') και ρυθμίζει ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρο δεύτερο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19», παρατείνεται, εκ νέου, έως την 30.6.2022, η ισχύς ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, για την υποχρέωση των εργαζομένων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα προς επίδειξη του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησής τους, για την εκ νέου αξιολόγηση του υποχρεωτικού χαρακτήρα του εμβολιασμού, τη λειτουργία των εμβολιαστικών κέντρων, όπως και για ειδικότερα ζητήματα του «Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19».

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα τρίτο έως δέκατο έκτο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», μεταξύ άλλων, παρατείνεται, εκ νέου, έως την 31.12.2022, η ισχύς των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του παραϊατρικού, νοσηλευτικού, διοικητικού και υποστηρικτικού προσωπικού, όπως και του ιατρικού προσωπικού που προσλήφθηκε με ειδική διαδικασία, κατ' ε-

3

φαρμογήν του άρθρου 50 του ν. 4825/2021, σε φορείς το προσωπικό των οποίων εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του κορωνοϊού COVID-19, προκειμένου, διά της αναπλήρωσης του προσωπικού που τίθεται σε αναστολή, να διασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία τους (άρθρο τρίτο).

Παρατείνονται, εξ άλλου, εκ νέου, έως την 30.6.2022:

- οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν τοποθετηθεί βάσει των από 20.3.2020 και 30.3.2020 Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθεισών, αντίστοιχα, διά του άρθρου 1 του ν. 4683/2020 και του άρθρου 1 του ν. 4684/2020), χωρίς να μεταβάλλεται ο χαρακτήρας της σχέσης εργασίας (άρθρο τέταρτο)·

- η ισχύς των εξαιρετικών ρυθμίσεων του άρθρου εικοστού όγδοου του ν. 4737/2020 και του άρθρου 9 του ν. 4790/2021, περί διενέργειας προσλήψεων επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού (άρθρο πέμπτο)·

- η ισχύς διατάξεων περί μετακίνησης του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, του ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού από Τοπικές Μονάδες Υγείας, του επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας, του προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας, του ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού Τοπικών Ομάδων Υγείας, όπως και του ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού κατ' άρθρο δεύτερο παρ. 1 της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης διά του άρθρου 1 του ν. 4682/2020) (άρθρο έκτο)·

- η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (στο εξής, Ε.Ο.Δ.Υ.) για την πραγματοποίηση της Πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19» (άρθρο έβδομο)·

- η ισχύς των υφιστάμενων συμβάσεων, υπό τους ίδιους όρους, των οικογενειακών ιατρών και των ασκούντων καθήκοντα οικογενειακού ιατρού ιδιωτών ιατρών, η μηνιαία αποζημίωση των οποίων για το χρονικό διάστημα από 1.4.2022 έως 30.6.2022 ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ κατ' ανώτατο όριο (άρθρο όγδοο)·

- η δυνατότητα παροχής κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως ιατρικών υπηρεσιών από τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ ιατρούς και τους ιατρούς της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) σε ασφαλισμένους ή ανασφάλιστους ασθενείς που νοσούν από τον κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο ένατο)·

- η δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου

4

του προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, όπως και του προσωπικού φύλαξης, καθαριότητας και σίτισης της Κεντρικής Υπηρεσίας και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας (άρθρο δέκατο)·

- η ισχύς του άρθρου 169 του ν. 4876/2021 ως προς την εργασία καθ' υπέρβαση του ωραρίου των υπηρετούντων στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Π.Ε.) και την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας (άρθρο ενδέκατο).

Παρατείνεται, εξ άλλου, έως την 31.12.2022, η δυνατότητα των ιατρών (ασκηθέντων στην ειδικότητα της πνευμονολογίας-φυματιολογίας) να υποβάλουν αίτηση για την υπό όρους απαλλαγή τους από την υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου καθώς και η δυνατότητα των ιατρών, με τίτλο ειδικότητας στην εσωτερική παθολογία ή την πνευμονολογία-φυματιολογία, να τοποθετηθούν σε κενή οργανική θέση ειδικευομένου οιασδήποτε ειδικότητας, χωρίς να έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου (άρθρο δωδέκατο).

Παρατείνεται, εν συνεχεία, έως την 31.5.2022, η ισχύς των ρυθμίσεων:

- για την αποζημίωση των ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων λόγω μετακίνησής τους σε νοσοκομείο της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (άρθρο δέκατο τρίτο)·

- για την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας από ιδιώτες ιατρούς, και για την αποζημίωσή τους (άρθρο δέκατο τέταρτο)·

- για την αποζημίωση των ενεργών εφημεριών που πραγματοποιούνται καθ' υπέρβαση του ανώτατου προβλεπόμενου, ανά βαθμό και ζώνη, αριθμού ενεργών εφημεριών (άρθρο δέκατο πέμπτο).

Παρατείνεται, επίσης, από 1.1.2022 έως 31.5.2022, το χρονικό διάστημα πραγματοποίησης πρόσθετων ενεργών εφημεριών, το οποίο αποζημιώνεται κατ' άρθρα 88, 89 και 90 του ν. 4850/2021 (άρθρο δέκατο έκτο).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' (άρθρα δέκατο έβδομο έως εικοστό τρίτο), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων [του] Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», παρατείνονται, μεταξύ άλλων, εκ νέου, έως την 30.6.2022:

- οι συμβάσεις έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διάφορων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους (άρθρο δέκατο έβδομο)·

- η ισχύς της παραγράφου 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020 ως προς τη δυνατότητα πρόσληψης ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού από τον Ε.Ο.Δ.Υ., καθώς και οι συμβάσεις

έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων, και διοικητικού προσωπικού, διάρκειας τεσσάρων μηνών που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της ανωτέρω παραγράφου, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί επιλογής προσωπικού (άρθρο δέκατο όγδοο)·

- η ισχύς του άρθρου 11 του ν. 4790/2021 ως προς την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ. (άρθρο δέκατο ένατο)·

- η ισχύς του άρθρου 66 του ν. 4764/2020 ως προς τη δυνατότητα διάθεσης του ιατρικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ., με πείρα στο γνωστικό αντικείμενο των λοιμώξεων, αποκλειστικά σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (άρθρο εικοστό)·

- η δυνατότητα ανάθεσης από τον Ε.Ο.Δ.Υ., κατά παρέκκλιση των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, της εξέτασης δειγμάτων σε τρίτους ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας (διαγνωστικά εργαστήρια) (άρθρο εικοστό πρώτο)·

- οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που έχει συνάψει ο Ε.Ο.Δ.Υ. για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης και καθαριότητας των κτηρίων της ευθύνης του και των περιβαλλόντων αυτά χώρων, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών εστίασης και σίτισης (άρθρο εικοστό τρίτο).

Ορίζεται, εξ άλλου, ότι, με αιτιολογημένη απόφαση του Ε.Ο.Δ.Υ., παρατείνονται από τη λήξη τους, για έξι μήνες, οι συμβάσεις που έχει συνάψει ο Ε.Ο.Δ.Υ. με ιατρούς υπό το καθεστώς έκδοσης δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών, για την κάλυψη των αναγκών των δομών της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (άρθρο εικοστό δεύτερο).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του Μέρους Β' (άρθρα εικοστό τέταρτο έως τεσσαρακοστό τρίτο), υπό τον τίτλο «Άλλες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19», παρατείνονται, μεταξύ άλλων, εκ νέου, έως την 30.6.2022:

- η ισχύς του άρθρου 73 του ν. 4761/2020 ως προς τη διενέργεια ελέγχων φορέας του κορωνοϊού COVID-19 για επιδημιολογικούς λόγους (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 1)·

- η υγειονομική κάλυψη των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 1-2 του ν. 4368/2016, που χρήζουν νοσηλείας, ανεξαρτήτως της φύσης της ασθένειάς τους, όπως και η δυνατότητα ένταξης των άπορων και ανασφάλιστων ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε συμβεβλημένες με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα, για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων (άρθρο εικοστό τέταρτο

6

παρ. 2)·

- η ισχύς του άρθρου δέκατου τέταρτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης διά του άρθρου 1 του ν. 4690/2020), ως προς τη δυνατότητα απασχόλησης ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία υπό το καθεστώς έκδοσης δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 3)·

- η ισχύς των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης διά του άρθρου 1 του ν. 4682/2020) ως προς την ένταξη, στο δυναμικό της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), των νοσοκομείων και κάθε οργανικής μονάδας του Ε.Σ.Υ. εθελοντικού ή αναγκαστικά διατιθέμενου ιατρικού, νοσηλευτικού, πάσης φύσεως Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης βοηθητικού προσωπικού και πάσης φύσεως Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη των αναγκών δημόσιας υγείας και ως προς την αποζημίωση του εν λόγω προσωπικού (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 4)·

- η ισχύς της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 4753/2020 ως προς την απασχόληση στο Ε.Σ.Υ. συνταξιούχων ιατρών, και συγκεκριμένα, παθολόγων, αναισθησιολόγων, καρδιολόγων, πνευμονολόγων και γενικών ιατρών για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που προκύπτουν από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 5)·

- η ισχύς του άρθρου εξηκοστού πέμπτου του ν. 4812/2021, ως προς τη δυνατότητα διενέργειας διαγνωστικών ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 (rapid test ή PCR) για τις ανάγκες της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός και εκτός Ελλάδος από ιδιώτες ιατρούς όλων των ειδικοτήτων, νοσηλευτές, επισκέπτες υγείας, ιατρονοσηλευτικό προσωπικό που διαθέτουν οι ΟΤΑ α΄ βαθμού, καθώς και από τους ιδιώτες φαρμακοποιούς, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 6)·

- η ισχύς των άρθρων 46 και 3 του ν. 4790/2021 ως προς τον υποχρεωτικό διαγνωστικό έλεγχο για τον κορωνοϊό COVID-19 και τη διενέργεια μοριακού ελέγχου ανίχνευσης κορωνοϊού COVID-19 (PCR) στους υποχρέους προς κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, αντίστοιχα (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 7 και 8, αντίστοιχα)·

- η ισχύς του άρθρου τριακοστού πρώτου του ν. 4737/2020 ως προς τους όρους χρήσης, από φυσικά πρόσωπα ως τελικούς χρήστες, ιατροτεχνολογικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια δοκιμασιών ταχέως ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) προκειμένου περί της μέτρησης ή της ανίχνευσης αντισωμάτων που συνδέονται με τον κορωνοϊό COVID-19, και η υποχρέωση καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών

COVID-19, ιδίως, των στοιχείων ταυτοποίησης των φυσικών προσώπων που ελέγχθηκαν, και του αποτελέσματος του ελέγχου (θετικού ή αρνητικού) (άρθρο εικοστό πέμπτο)·

- η ισχύς της παραγράφου 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης διά του άρθρου 2 του ν. 4682/2020) ως προς την προμήθεια ταχέων μοριακών ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) από τους ΟΤΑ α΄ βαθμού (άρθρο εικοστό έκτο)·

- η ισχύς του άρθρου 2 του ν. 4790/2021 ως προς τη διάθεση αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών ελέγχου της νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, καθώς και η ισχύς της παραγράφου 1 του άρθρου εξηκοστού όγδοου του ν. 4812/2021 ως προς την πρόβλεψη επιπλέον σημείων διάθεσης στους δικαιούχους, με κρατική μέριμνα, αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών ελέγχου της νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο εικοστό έβδομο)·

- η δυνατότητα χορήγησης φαρμάκων, εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων, από τους θεράποντες ιατρούς σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο εικοστό όγδοο)·

- η δυνατότητα αποστολής, αυθημερόν, φαρμάκων από τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται υπό περιορισμό (άρθρο εικοστό ένατο)·

- η εισαγωγή από τρίτες χώρες μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης αποκλειστικά για την παραγωγή αντισηπτικών προϊόντων και τη διάθεσή τους στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και η προς το Υπουργείο Υγείας δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης από νόμιμους κατόχους και από τα αποθέματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) προς χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (άρθρο τριακοστό)·

- η μετατροπή της χρήσης κλινών νοσηλείας των δημόσιων νοσοκομείων και των ιδιωτικών θεραπευτηρίων σε κλίνες μονάδων αυξημένης φροντίδας (Μ.Α.Φ.) ή και σε κλίνες μονάδων εντατικής θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) (άρθρο τριακοστό πρώτο)·

- η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο, για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, κλινών ιδιωτικών θεραπευτηρίων και κλινικών, κλινών Μ.Ε.Θ., επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας και παρόχων υπηρεσιών υγείας, ιδιωτικών νοσοκομείων και θεραπευτηρίων, καθώς και ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού ιδιωτικών παρόχων υγείας (άρθρο τριακοστό δεύτερο)·

- η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τρίτου του ν. 4812/2021 ως προς την αποζημίωση ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν ανα-

8

γκαστικά για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών δημόσιας υγείας οι οποίες προέκυψαν από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο τριακοστό τρίτο)·

- η δυνατότητα επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων (άρθρο τριακοστό τέταρτο)·

- η διάθεση, η οικειοθελής προσφορά και η επίταξη αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδής ασθενών σε περιοχές στις οποίες δεν είναι δυνατή η κάλυψη των αναγκών αεροδιακομιδής ή αερομεταφοράς ασθενών με τα υπάρχοντα, τη δεδομένη χρονική στιγμή, εναέρια μέσα (άρθρο τριακοστό πέμπτο),

- η διάθεση, η οικειοθελής προσφορά και η επίταξη πλωτών μέσων για τη διακομιδή, διά θαλάσσης, ασθενών νοσούντων με κορωνοϊό COVID-19 σε γεωγραφικές περιοχές της Επικράτειας στις οποίες δεν είναι δυνατή η κάλυψη των αναγκών διακομιδής ή μεταφοράς ασθενών που πάσχουν από κορωνοϊό COVID-19 (άρθρο τριακοστό έκτο)·

- η διάθεση ειδικού νοσοκομειακού και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. από οποιοδήποτε νοσοκομείο, νπδδ ή νπιδ που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, σε οποιοδήποτε νοσοκομείο, νπδδ ή νπιδ της εποπτείας του, καθώς και η έκτακτη ανάπτυξη κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. σε οποιοδήποτε νοσοκομείο της εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, ή σε οποιονδήποτε άλλο αναγκαστικά δεσμευμένο ή μισθωμένο χώρο ή χώρο που χρησιμοποιείται από το ελληνικό Δημόσιο για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας (άρθρο τριακοστό έβδομο)·

- η, άνευ αντιτίμου, διάθεση στο Δημόσιο εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) (άρθρο τριακοστό όγδοο)·

- η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων για την προμήθεια υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, η ισχύς των συμβάσεων μεταξύ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των παρόχων του που αφορούν, μεταξύ άλλων, την παροχή υγειονομικού υλικού και ιατροτεχνολογικών προϊόντων, ακουστικών βαρηκοΐας, ορθοπεδικών και αναπνευστικών συσκευών/ειδών, όπως και διαιτητικών τροφίμων που προορίζονται για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς. Εν προκειμένω, ρυθμίζονται ζητήματα δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.) και ζητήματα διενέργειας προμηθειών από Υγειονομικές Περιφέρειες ως Κεντρικές Αρχές Αγορών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, και ορίζεται η παράταση, έως την 31.12.2022, της ισχύος των συμβάσεων για την ανάθεση υπηρεσιών σε τρίτους που έχουν συναφθεί

κατ' εφαρμογή του άρθρου 51 του ν. 4825/2021 (άρθρο τριακοστό ένατο)·

- η διαδικασία αποδοχής δωρεών ειδών ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού πάσης φύσεως, μέσω ατομικής προστασίας και φαρμάκων πάσης φύσεως, η διαδικασία χρηματικών δωρεών για απευθείας προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού, η αποδοχή δωρεών προς τον Ε.Ο.Δ.Υ. για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19 και η αποδοχή δωρεών από τον Υπουργό Υγείας για τον εμβολιασμό κατά του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και η διαδικασία αποδοχής από τους Υπουργούς Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας δωρεών κινητών, υπηρεσιών και έργων ψηφιακής υποστήριξης προς επίτευξη της ασφαλούς φύλαξης, αποθήκευσης και μεταφοράς φαρμάκων, καθώς και της διενέργειας εμβολίων κατά του COVID-19, από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα (άρθρο τεσσαρακοστό)·

- η δυνατότητα των δήμων και των περιφερειών, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.) και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (Π.Ε.Δ.) να προβαίνουν σε δωρεές ιατρικού εξοπλισμού, οικίσκων για διεξαγωγή εξετάσεων ανίχνευσης COVID-19, ιατροφαρμακευτικού υλικού, συμπεριλαμβανομένων των τεστ διάγνωσης κορωνοϊού, σε νοσοκομεία, λοιπές δημόσιες υγειονομικές μονάδες, νπδδ, ιδρύματα και αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες κοινωφελούς σκοπού που εδρεύουν ή έχουν παραρτήματα εντός των ορίων τους (άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο)·

- η δυνατότητα κατάρτισης και τροποποίησης των οργανισμών νοσοκομείων διά κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εσωτερικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.) (άρθρο τεσσαρακοστό δεύτερο).

Επιπλέον, παρατείνονται, από τη λήξη τους και μέχρι την 30.6.2022, οι ρυθμίσεις του άρθρου πεντηκοστού τρίτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης κατά τα ως άνω) ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dapy, οι προθεσμίες του άρθρου 20 παρ. 3 του ν. 4683/2020 ως προς τη θεώρηση παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, η ισχύς του άρθρου εικοστού τρίτου του ν. 4737/2020 ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, καθώς και η ισχύς του άρθρου 45 παρ. 2 του ν. 4764/2020 ως προς τις μηνιαίες και επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις των χρονίως πασχόντων ασθενών (άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο).

Με τις διατάξεις του Μέρους Γ' (άρθρα τεσσαρακοστό τέταρτο έως τες-

10

σαρακοστό ένατο), υπό τον τίτλο «Άλλες επείγουσες διατάξεις», παρατείνεται, έως την 30.9.2022, η δυνατότητα μίσθωσης, με απευθείας ανάθεση, κύριων ή μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημοσίας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο τεσσαρακοστό τέταρτο).

Παρατείνεται, εξ άλλου, από τη λήξη τους έως την 30.6.2022:

- η ισχύς των ισόποσων πιστωτικών σημειωμάτων που δύνανται να προσφέρουν οι τουριστικές επιχειρήσεις σε πελάτες, αντί της επιστροφής χρημάτων, στις περιπτώσεις καταγγελίας των συμβάσεων παροχής τουριστικών υπηρεσιών, κατά παρέκκλιση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου (άρθρο τεσσαρακοστό πέμπτο),

- και η ισχύς των ισόποσων πιστωτικών σημειωμάτων στις περιπτώσεις καταγγελίας των συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων (άρθρο τεσσαρακοστό έκτο).

Επίσης, παρατείνεται, έως την 30.6.2022, η ισχύς του άρθρου 14 παρ. 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης κατά τα ως άνω), ως προς τη σύναψη, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής υπηρεσιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του (άρθρο τεσσαρακοστό έβδομο).

Εισάγονται, εξ άλλου, νέες ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, ως προς:

- τη δυνατότητα και τη διαδικασία χορήγησης Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 ή βεβαίωσης αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου κορωνοϊού COVID-19 ή βεβαίωσης νόσησης από φαρμακοποιούς και ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια που διενεργούν δοκιμασία ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) (άρθρο τεσσαρακοστό όγδοο)·

- τη δυνατότητα χορήγησης, μέσω της ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Έκδοσης Βεβαίωσης Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19, Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 ή βεβαίωσης εμβολιασμού, κατ' άρθρο 55 παρ. 5 του ν. 4764/2020, από ιδιώτες ιατρούς που διενεργούν κατ' οίκον εμβολιασμούς κατά του κορωνοϊού COVID-19 σύμφωνα με το άρθρο 52Α του ν. 4764/2020, καθώς και ως προς την ευχέρεια ρύθμισης, διά κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ειδικότερων ζητημάτων που αφορούν τη διαδικασία χορήγησης των εν λόγω πιστοποιητικών και βεβαιώσεων (άρθρο τεσσαρακοστό ένατο).

Τέλος, διά του Μέρους Δ', υπό τον τίτλο «Εναρξη ισχύος», ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου (άρθρο πενήτηκοστό).

II. Παρατηρήσεις επί του τίτλου του νομοσχεδίου και επί των τίτλων των επί μέρους κεφαλαίων του

α. Τόσο στον τίτλο όσο και σε αρκετά σημεία του νομοσχεδίου, όπως είναι ο τίτλος του Μέρους Β΄ («Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας») και τίτλοι Κεφαλαίων και άρθρων του, γίνεται αναφορά σε «κορωνοϊό COVID-19». Όπως έχει επισημανθεί και σε προηγούμενες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας (βλ. τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες διατάξεις» - ν. 4876/2021, «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» - ν. 4790/2021, «Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» - ν. 4777/2021, κ.ά.), στο μέτρο που το νομοσχέδιο και οι επιμέρους ρυθμίσεις του αφορούν, πράγματι, την ίδια τη διάδοση του κορωνοϊού, πρέπει να χρησιμοποιείται ο όρος «κορωνοϊός SARS-CoV-2». Αν, αντίθετα, αφορούν τη νόσο που προκαλείται από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 και την εξ αυτής πανδημία, πρέπει να χρησιμοποιείται ο όρος «νόσος του κορωνοϊού 2019 (COVID-19)», δεδομένου ότι ο όρος COVID-19 αναφέρεται στην ασθένεια, και όχι στον ιό που την προκαλεί.

β. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Γ΄ του Μέρους Β΄ [«Ρυθμίσεις θεμάτων Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19»] θα ήταν ορθότερο, πριν από τη λέξη «Εθνικού», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του».

γ. Ομοίως, στον τίτλο των άρθρων του νομοσχεδίου που αναφέρουν τη φράση «Παράταση ισχύος» [λ.χ., άρθρο έβδομο «Παράταση ισχύος της δυνατότητας (...) του κορωνοϊού COVID-19», άρθρο όγδοο «Παράταση ισχύος των συμβάσεων (...)», άρθρο ένατο «Παράταση ισχύος της κατ' οίκον (...)», κ.ά.], πριν από τη λέξη «ισχύος», πρέπει να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου πρώτου

Με το άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 17.3.2022 Επιμέρους Σύμβαση Δωρεάς για το Έργο VIII (Παράρτημα 12) της από 6.9.2018 κύριας Σύμβασης Δωρεάς.

Επισημαίνεται, σχετικά, ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαΐτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, Αθήνα, 1991, σελ. 21). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία, όταν η σύμβαση καταρτίστηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν και τρίτους (μη συμβαλλομένους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία. Η σύμβαση κυρώνεται νομοθετικά ως ενιαίο σύνολο. Στις περιπτώσεις νομοθετικής κύρωσης, η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της, όμως, εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη (βλ. ΣτΕ 4025/1998, 880/2016, 21/2019, καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2017, σελ. 184 επ., ο οποίος επισημαίνει ότι, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας. Βλ., επίσης, Πρ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 2015, σελ. 358, αρ. 779 επ., Δ. Κόρσο, Διοικητικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, 2013, σελ. 467, 503). Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., ενδεικτικά, την έκθεση επί του νομοσχεδίου «Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου - Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και ρύθμιση συναφών θεμάτων» - ν. 4727/2021 και την έκθεση επί του νομοσχεδίου «Κύρωση της από 26.7.2021 τροποποίησης και αντικατάστασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το Έργο VI της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος "Κοινωνικός Ιδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος" και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας και των Παραρτημάτων της και άλλες επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19» - ν. 4839/2021), όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι τυχόν όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου.

2. Επί του άρθρου έκτου

Με τις ρυθμίσεις του εν λόγω άρθρου, παρατείνεται, εκ νέου, έως την 30.6.2022, η ισχύς διατάξεων περί μετακίνησης του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, του ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού από Τοπικές Μονάδες Υγείας, του επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας, του προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας, του ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού Τοπικών Ομάδων Υγείας, όπως και του ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού κατ' άρθρο δεύτερο παρ. 1 της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (κυρωθείσης διά του άρθρου 1 του ν. 4682/2020).

Ευνόητο είναι ότι, μολονότι οι ως άνω διατάξεις δεν απαιτούν ρητώς αιτιολογία για το κύρος των εκδοθησομένων διοικητικών πράξεων, οι ατομικές διοικητικές πράξεις περί μετακίνησης του ως άνω προσωπικού πρέπει να διαθέτουν σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία (βλ. άρθρο 17 παρ. 1-2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας).

3. Επί του άρθρου εικοστού τρίτου

Στο εν λόγω άρθρο η λέξη «κτιρίων» πρέπει να γραφεί ως «κτηρίων».

4. Επί των άρθρων τριακοστού ένατου, τεσσαρακοστού τέταρτου και τεσσαρακοστού έβδομου

Διά των εν λόγω, ιδίως, άρθρων παρατείνεται η ισχύς διατάξεων οι οποίες, προς αντιμετώπιση της πανδημίας, εισάγουν παρέκκλιση από τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων.

Όπως έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., ενδεικτικά, έκθεση επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» - ν. 4764/2020, και έκθεση επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες διατάξεις» - ν. 4876/2021), οι πάσης φύσεως νομοθετικές πρωτοβουλίες που άπτονται του τομέα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει, αφενός, να συνάδουν προς το γράμμα και το

πνεύμα του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», αφετέρου, να μην εισάγουν εξαιρέσεις, παρά μόνον στον βαθμό στον οποίο είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη συγκεκριμένου και σαφώς καθορισμένου σκοπού (βλ. τις Γνώμες Α10/2020 και Α14/2020 που εξέδωσε η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) - νυν Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), ασκώντας τη σχετική της αρμοδιότητα, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. (αα) του ν. 4013/2011, στις οποίες τίθεται αναλυτικά ο σχετικός νομικός προβληματισμός).

Δεδομένου, εξ άλλου, ότι η εθνική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων έχει ενσωματώσει τις διατάξεις των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών, κάθε παρέκκλιση από τις εθνικές διατάξεις πρέπει να περιορίζεται στις συμβάσεις των οποίων η προϋπολογιζόμενη αξία δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια εφαρμογής των Οδηγιών, όπως εκάστοτε ισχύουν, σε καμία δε περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνεύεται ως παρέκκλιση από διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προς αποφυγή θέσπισης διατάξεων που μπορεί να οδηγήσουν σε σύναψη δημοσίων συμβάσεων με διαδικασίες ενδεχομένως μη συμβατές με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αφορμή τις εξαιρετικές συνθήκες που έχουν προκληθεί σε πανευρωπαϊκή κλίμακα από την εξέλιξη της νόσου COVID-19, εξέδωσε την από 1.4.2020 Ανακοίνωσή της, με θέμα «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19» (2020/C 108 I/01), διά της οποίας εξειδικεύονται τα όρια, η ευελιξία και οι κατ' ελάχιστον απαιτούμενοι όροι και προϋποθέσεις κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (βλ. και υπ' αρ. πρωτ. 1867/1.4.2020 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).

Όπως επισημάνθηκε, εξ άλλου, και από την Κατευθυντήρια Οδηγία 24/2020 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., υπό τον τίτλο «Ειδικά ζητήματα ανάθεσης και διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης του ιού COVID-19, καθώς και των μέτρων για την αποτροπή της διασποράς του», κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων και επιλογής αναδόχου, ακόμη και αν πρόκειται περί συμβάσεων κάτω των ορίων που θέτει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα πρέπει, ακόμη και στο πλαίσιο εξαιρετικών περιστάσεων, να αφίστανται των γενικών αρχών που διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων, και, ιδίως, των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσε-

ων, ούτε από «διατάξεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες συνιστούν κομβικές θεσμικές πολιτικές επιλογές της Πολιτείας που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό, τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την ενίσχυση της διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Τέτοιες διατάξεις είναι, ιδίως, η τήρηση ηλεκτρονικού φακέλου της διαδικασίας σύναψης των συμβάσεων, η αιτιολόγηση των αποφάσεων των αναθετουσών αρχών, καθώς και η υποχρέωση ανάρτησης, έστω και εκ των υστέρων, των ανωτέρω συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ, προκειμένου να δύνανται να εξαχθούν στατιστικά στοιχεία για την επίπτωση της επιδημιολογικής κρίσης του κορωνοϊού COVID-19 στις δημόσιες συμβάσεις».

Στο πλαίσιο αυτό, τέλος, και επειδή δεν υπάρχει μηχανισμός ο οποίος να διασφαλίζει την υποχρεωτική ανάρτηση από τις Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς των εν λόγω αποφάσεων ανάθεσης/κατακύρωσης, καθώς και των συμβάσεων, στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.), η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ανέλαβε πρωτοβουλία, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προς εισαγωγή «παραμετροποιήσεων, προκειμένου στην αναδυόμενη λίστα επιλογών του πεδίου “Είδος Διαδικασίας”, τόσο στη φόρμα “Νέα Σύμβαση” όσο και στη φόρμα “Νέα Απόφαση κατακύρωσης”, του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.), να συμπεριληφθεί η προσθήκη των επιλογών “Απευθείας ανάθεση – (Covid 19)” και “Διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση – (Covid 19)” (...). Η Αρχή, στο πλαίσιο της παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων των δημοσίων φορέων στον τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων, θα αξιοποιήσει τα στοιχεία αυτά μέσω επιγραμμικών συστημικών ελέγχων, προκειμένου να εξαγάγει συμπεράσματα σχετικά με την ορθή χρήση των διατάξεων που προβλέπουν παρεκκλίσεις από την εθνική νομοθεσία λόγω COVID-19 καθώς και σχετικά με τον αντίκτυπο της επιδημιολογικής κρίσης στις Δημόσιες Συμβάσεις εν γένει» (βλ. υπ’ αρ. πρωτ. 6901/8.12.2020 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, υπό τον τίτλο «Καταχώρηση στο ΚΗΜΔΗΣ στοιχείων δημοσίων συμβάσεων που ανατίθενται κατά παρέκκλιση εθνικών διατάξεων, λόγω της άμεσης ή

16

έμμεσης συνάφειάς τους με την αντιμετώπιση του ιού COVID-19 και την αποτροπή περαιτέρω διασποράς του»).

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2022

Οι εισηγήτριες
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Επιστημονική Συνεργάτις
Λεμονιά Φραγκή
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών